



DET KONGELIGE  
MILJØVERNDEPARTEMENT

Kulturdepartementet  
Postboks 8030 Dep  
0030 OSLO

Deres ref  
08/992 KHA:amb

Vår ref  
201201482

Dato

## Høringssvar til forslag om endring i lov om stadnamn

Miljøverndepartementet viser til Kulturdepartementets høringsbrev 16. april 2012 med forslag til endring av lov om stadnamn.

Miljøverndepartementet mener i utgangspunktet at loven ikke bør endres. Gjeldende regelverk balanserer godt de ulike hensyn som bør tas ved fastsetting av stedsnavn:

- hensynet til den enkelte eier og slektsidentiteten
- hensynet til lokalsamfunnet, lokal identitet og lokal medvirkning
- hensynet til en effektiv offentlig administrasjon
- hensynet til et godt kulturminnevern

**Når Stortinget ønsker å styrke hensynet til den enkelte eier og slektsidentiteten ved at endring av bruksnavn ikke skal kunne skje uten grunneiers samtykke, jf. Stortingets behandling av dokument nr. 8:58 (2007-2008), støtter vi den løsningen som Kulturdepartementet nå foreslår.**

Løsningen gir eieren det avgjørende ordet i saker som gjelder endring av navnet på vedkommendes egen eiendom (bruksnavnet).

Vi legger vekt på at reglene for vedtak om skrivemåten for nedarvede navn på hele gårdsområder (gårdsnavn), i hovedsak blir videreført som i dag. Gårdsnavnene er blant de eldste kulturminnene i landet. Gårdsnavnene er identitetsskapende for hele lokalsamfunnet. Gårdsnavnene er antakelig vel så ofte gitt av naboene som av de som tok opp gården. Gårdsnavnene blir brukt på offisielle kart og ligger til grunn for adressering og annen offentlig administrasjon. Gårdsnavnet er som oftest knyttet til mange eiendommer med forskjellige eiere. Det bør derfor fortsatt være det offentlige som har det avgjørende ordet når skrivemåten skal fastsettes for gårdsnavn til bruk i offentlige sammenhenger, slik det er lang og sikker tradisjon for.

Bruksnavn som språklig og geografisk faller sammen med nedarvede stedsnavn, er også viktige kulturminner. Slike navn kan ofte ha betydning for lokalsamfunnet og kan også være i bruk i offentlige sammenhenger. Vi legger til grunn at gjeldende § 8 første ledd andre punktum som begrenser adgangen til å endre eller bytte ut slike navn, blir videreført. Vi er også enig i at eier i slike tilfeller må kunne dokumentere at en bestemt skrivemåte har vært i offentlig bruk, dersom denne skrivemåten skal legges til grunn for vedtaket. Med offentlig bruk forstår vi bruk som steds- eller eiendomsnavn og ikke som personnavn.

Høringsforslaget § 6 tredje punktum kan misforstås slik at høringsretten gjelder alle bruk med samme navn som gårdsnavnet selv om bruket ligger i et helt annet bygdelag og ikke har noen tilknytning til det aktuelle gårdsområdet. Kulturdepartementet bør derfor vurdere å endre tredje punktum til: ”Eigar eller festar av bruk *med namn som* er avleidd frå gardsnamnet, har òg rett til å uttale seg i saker som gjeld dette gardsnamnet, ... ”. Denne formuleringen omfatter også bruk med samme navn i den grad disse er en del av det aktuelle gårdsområdet. Vi vil dessuten peke på at uttaleretten etter tredje punktum kan forstås svært vidt. Er for eksempel Ullevål barnehage å regne om et avledet navn av gården Ullevål?

Vi forstår forslaget slik at når bruket er festet bort, er det fester – og ikke eier – som får det avgjørende ordet. I noen tilfeller vil dette styrke festers rettigheter i forhold til eieren, jf. gjeldende § 6 første ledd fjerde punktum der det heter at eiers synspunkter skal tillegges særskilt vekt. Vi har ingen synspunkter på dette, men spørsmålet bør kanskje kommenteres.

Vi legger til grunn at med eier og fester menes den som har grunnbokshjemmel som henholdsvis eier og fester. Dette bør presiseres i proposisjonen siden forslaget styrker eiers og festers rettigheter, og spørsmålet om hvem som er rett eier eller fester i noen tilfeller kan ha betydning.

Med hilsen

Hans Jacob Neumann (e.f.)  
avdelingsdirektør

Dag Høgvard  
seniorrådgiver